

14 december 2023

Vragen naar aanleiding van NAVO-persbericht (15 november 2023) over aanschaf van zes AWACS-toestellen

Medio 2022 is door majoor Stuart Lorraine van het ministerie van Defensie een presentatie gegeven over de mogelijke toekomstige surveillance & control-concepten van de NAVO. De nu voorgenomen aanschaf van zes toestellen vormt volgens het NAVO-persbericht van 15 november 2023 de *initial Alliance Future Surveillance and Control capability* (iAFSC). Ook in de presentatie was er sprake van een 'initiële AFSC-functionaliteit'. Destijds is de afspraak gemaakt dat de leden van de Commissie AWACS Limburg nader geïnformeerd zouden worden zodra de NAVO verdere keuzen heeft gemaakt.

Het persbericht en de afspraak van destijds geven op dit moment aanleiding tot de volgende vragen aan het ministerie van Defensie en de vliegbasis Geilenkirchen:

1. Wat is de stand van zaken bij de uitwerking van de AFSC-concepten? Welke gevolgen heeft de aanschaf van de Boeing E-7-toestellen voor het toekomstige gebruik van de vliegbasis Geilenkirchen?
2. De huidige vloot bestaat uit veertien toestellen. In het persbericht is sprake van de aanschaf van zes nieuwe toestellen. Komen er nog meer, en zo ja, hoeveel en vanaf wanneer?
3. Meermaals is afgelopen jaar gevraagd naar de gevolgen die de vliegeigenschappen van nieuwe toestellen hebben voor de omgeving van de vliegbasis. Zijn de E-7-toestellen in staat om nauwkeuriger door de funnel te vliegen met behulp van nieuwe systemen? Kunnen de prestaties van de nieuwe toestellen bij landen en opstijgen van invloed zijn op de noodzaak van bosonderhoud?
4. Het ministerie van Defensie heeft eerder aangegeven dat de nieuwe toestellen leiden tot een substantiële geluidsreductie in vergelijking tot de nu gebruikte toestellen. Kan hier meer inzicht in worden gegeven?
5. Hoe verhoudt de uitstoot van milieubelastende stoffen zoals fijnstof, ultrafijnstof en zwavelhexafluoride van de nieuwe toestellen zich tot de uitstoot van de nu gebruikte toestellen?
6. Kan er iets gezegd worden over de toekomstige ontwikkeling van zowel de directe als de indirecte werkgelegenheid in verband met de vliegbasis? Betekent de beperktere onderhoudslast van nieuwe toestellen of een reductie van het aantal toestellen bijvoorbeeld dat er minder personeel nodig is? We zouden het op prijs stellen als er in de cijfers een verdeling gemaakt kan worden tussen Duitsland en Nederland.
7. Kan er in algemene zin meer inzicht gegeven worden in het toekomstige gebruik van de vliegbasis Geilenkirchen, ook ten aanzien van het type toestellen dat gebruik zal maken van de vliegbasis?

Wij zouden het waarderen als deze vragen voorafgaand aan de eerstvolgende CAL-vergadering van 28 februari 2024 schriftelijk beantwoord worden. Op basis van de ontvangen informatie kan er tijdens de vergadering dan een nadere gedachtewisseling plaatsvinden.

Wethouder Jan Hermans, gemeente Beekdaelen
Wethouder Vérénice Hermans, gemeente Brunssum

NATO SUPPORT AND PROCUREMENT AGENCY

AGENCE OTAN DE SOUTIEN ET D'ACQUISITION

NATO UNCLASSIFIED – COMMERCIAL
EMBARGOED UNTIL 15 NOVEMBER 2023 #11:00

NSPA ANNOUNCES ACQUISITION STRATEGY TO DEFINE A FUTURE AIRBORNE EARLY WARNING AND CONTROL CAPABILITY

Luxembourg, 15 November 2023 - The NATO Support and Procurement Agency (NSPA) has announced its acquisition strategy for an initial Alliance Future Surveillance and Control (iAFSC) capability. Based on a US Foreign Military Sales (FMS) case, NSPA is taking steps towards acquiring 6 E-7A Airborne Early Warning and Control (AEW&C) Wedgetail aircraft manufactured by Boeing.

NATO's current Airborne Warning and Control System (AWACS) fleet, a key surveillance and control asset, is scheduled to retire around 2035. iAFSC will deliver an initial element to mitigate the risk of airborne surveillance and control capability gap. The Wedgetail will be integrated, as one contributing element, to the overall [Alliance Future Surveillance and Control \(AFSC\)](#) system of systems capability.

The chosen iAFSC acquisition strategy plans to deliver the requirements defined by the NATO strategic commands and to meet operational needs of NATO and nations. The approach recognises the benefits of economies of scale, commonality and interoperability deriving from multinational acquisition of military off-the-shelf platforms. It also ensures a smooth transition from the existing capability across other lines of development and into the future.

Through a rigorous assessment process, NSPA, along with NATO and national experts, assessed industry's responses to Requests for Information (RFI) and Price and Availability (P&A), as well as capabilities of firms identified on the [NSPA Source File](#). This also involved defence industry research, including comparable AEW&C acquisition programmes in Australia, South Korea, Türkiye, the United Kingdom and the United States.

The Support Partnership Nations- (Belgium, Germany, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Romania, and the United States) and NSPA concluded that the Boeing E-7A AEW&C Wedgetail is the only known system currently capable of fulfilling the strategic commands' essential operational requirements and key performance parameters and available for delivery within the timeframe required.

It is expected that the Wedgetail will reach Initial Operational Capability (IOC) in 2031.

In making the announcement during a meeting of the North Atlantic Council (NAC), Ms Stacy Cummings, NSPA General Manager commented: "This announcement marks a significant milestone in NATO's ongoing efforts to enhance its readiness and capabilities in the years to come. NSPA's acquisition strategy of a sole source, FMS, multinational solution is set to deliver a range of benefits that will bolster the Alliance's ability to respond to evolving security challenges."

NATO UNCLASSIFIED – COMMERCIAL

NATO SUPPORT AND PROCUREMENT AGENCY

AGENCE OTAN DE SOUTIEN ET D'ACQUISITION

NATO UNCLASSIFIED – COMMERCIAL
EMBARGOED UNTIL 15 NOVEMBER 2023 #11:00

“Surveillance and reconnaissance aircraft are crucial for NATO’s collective defence and I welcome Allies’ commitment to investing in high-end capabilities,” said NATO Secretary General Jens Stoltenberg. “By pooling resources, Allies can buy and operate major assets collectively that would be too expensive for individual countries to purchase. This investment in state-of-the-art technology shows the strength of transatlantic defence cooperation as we continue to adapt to a more unstable world”.

###

About NSPA:

The NATO Support and Procurement Agency (NSPA) is NATO’s lead organisation for multinational Acquisition, Support and Sustainment in all domains.

NSPA’s Headquarters is in the Grand Duchy of Luxembourg, with main operational centres in France, Hungary and Italy. The Agency employs over 1,500 staff and engages over 500 contractors Worldwide.

www.nspa.nato.int

NATO UNCLASSIFIED – COMMERCIAL

Ministerie van Defensie

NATO AFSC

Alliance Future
Surveillance & Control

Ministerie van Defensie
Defensiestaf - Directie Plannen
Majoor Stuart Lorraine
Stafofficier Luchtoptreden

13 juli 2022

Wat is AFSC?

Geen 1-op-1 vervanging van de E3-A AWACS vliegtuigen

Fundamentele herziening van de functionaliteit die nu door AWACS wordt geleverd, tegen de operationele context van 2035+

Opdracht vanuit NATO, 30 landen vertegenwoordigd

Pre-Concept
2014-2016

Concept
2017-2025

Ontwikkeling

Productie

Gebruik

◆ Beslispunt NAC: North Atlantic Council / Noord Atlantische Raad

Aanpak

Concept stage bestaat global uit drie stappen om tot een keuze te komen hoe AFSC ingevuld moet worden:

- High Level Technical concepts – 6 stuks
- *Risk Reduction and Feasibility Studies* – 3 stuks
- Geselecteerd Technical concept – eind 2023

1limburg

Voorpagina Sport Cultuur & Media

Drie kandidaten voor vervanging Awacsvliegtuigen

Arthur Hubers

3 april, 15:37 • 1 minuut leestijd

Drie E-3A Awacstoestellen van de Navo op de basis Gellenkirchen
© Istock

Drie bedrijven en conglomeraten zijn uitgenodigd voor een studie om de Awacsvliegtuigen van de NAVO rond 2035 te vervangen.

De Boeing E-3 radarvliegtuigen staan gestationeerd op de basis Gellenkirchen, vlak over de grens bij Schinveld.

Drone

Volgens luchtvaartnieuwsite *Scramble* hebben Boeing, General Atomics en een samenwerking van Airbus en Grumman contracten getekend om uit te zoeken hoe de NAVO in de toekomst het luchtruim kan bewaken en controleren. Dat kan met een bemand vliegtuig, zoals de Boeing E-7 radarvariant van het Boeing 737 verkeersvliegtuig. Het is ook mogelijk dat een onbemand vliegtuig van fabrikant General Atomics uiteindelijk de Awacsvliegtuigen gaat vervangen.

Oekraïne

De E-3 Awacsvliegtuigen van de Navo zijn tegen de tijd dat ze in 2035 worden uitgefaseerd zo'n 50 jaar oud. De afgelopen jaren zijn de vliegtuigen nog gemoderniseerd om ze tot die tijd in dienst te kunnen houden. Op dit moment vliegen de toestellen af en aan boven Polen en Roemenië, van waaruit ze het Oekraïens luchtruim in de gaten houden.

Foundation Concept ALPHA

Centralized Wide Area Surveillance Concept with Co-located BMC2

Dit concept gaat uit van een centraal, bemand platform als hub voor Surveillance en *Battle Management Command & Control*, aangevuld met (on)bemande platformen, sensoren in alle domeinen, en een netwerk-connectiviteit.

Foundation Concept BRAVO

Centralized Wide Area Surveillance Concept with Separated BMC

Dit concept gaat uit van een centraal, onbemand platform als hub met gedislokeerd *Battle Management Command & Control* op de grond, aangevuld met (on)bemande platformen, sensoren alle domeinen, en een netwerk-connectiviteit.

Foundation Concept CHARLIE

Distributed Wide Area Surveillance Concept with Separated BMC2

Dit concept wijkt sterk af door niet platform-centrisch te werken maar te focussen op interoperabiliteit tussen een breed scala aan decentrale middelen die geconfigureerd en gecoördineerd optreden om missie doelstellingen te bereiken

Van concept naar functionaliteit

Rol van AWACS binnen AFSC

- AWACS krijgt momenteel 6e (en laatste) levensduurverlenging. Uitfasering rond 2035.
- Verder verlengen van de E-3A toestellen is technisch, operationeel en financieel zeer onwenselijk
- NLD standpunt: Verder verlengen onacceptabel
- *Functionaliteit* moet wel gegarandeerd worden
  - AFSC "Capability Delivery Strategy"
  - NATO Summit Madrid (eind juni 2022)
  - Versnellen initiële AFSC functionaliteit

Afsluiting

- Functionaliteit die AWACS levert essentieel voor NATO
  - Vervanging en uitbreiding van de functionaliteit door AFSC
  - Uitfasering E3-A toestellen rond 2035
  - Doelstelling vanaf 2035 vervangende capaciteit operationeel, als initiële AFSC functionaliteit
  - Nieuwe AWACS toestellen (E7) is een mogelijkheid*
    - Construct: Landen schaffen aan, NATO zet in
    - NLD standpunt nog niet bepaald
    - Locatie(s) nog niet besproken
  - Nederland/Defensie bepaalt niet, maar beïnvloedt wel
- * Ter beeldvorming, dit is geen concreet plan vanuit NATO of partnerlanden. Wel de verwachting dat deze discussie de komende maanden gevoerd gaat worden binnen AFSC.

Vragen?

Majoor Stuart Lorraine
Defensiestaf